

1.1 VRAGENLIJST: WAT IK LEUK VIND

1. Wat kijk je graag op tv?

.....
.....

2. Wat is je lievelingsfilm?

.....
.....

3. Wat doe je op internet?

.....
.....

4. Welke games speel je?

.....
.....

5. Waar praat je over op facebook, twitter, enzo?

.....
.....

6. Wat doe je in je vrije tijd?

.....
.....

7. Welke sport doe je, of zou je willen doen?

.....
.....

1.1 VRAGENLIJST: WAT IK LEUK VIND (VERVOLG)

8. Welke muziek vind je leuk?

.....
.....

9. Als je alles kon kiezen, wie zou je dan willen zijn en waarom?

.....
.....

10. Als je alles kon kiezen, wat zou je dan doen en waarom?

.....
.....

11. Als je alles kon kiezen, waar zou je dan naartoe gaan en waarom?

.....
.....

12. Als je meer kon leren over een persoon, wie zou je dan kiezen en waarom?

.....
.....

13. Welke boeken of series heb je gelezen?

.....
.....

14. Welk boek heb je het laatst gelezen?

.....
.....

1.1 VRAGENLIJST: WAT IK LEUK VIND (SLOT)

15. Heb je een favoriete schrijver en zo ja, wie?

.....

.....

16. Heb je een favoriet boek en zo ja, welk boek?

.....

.....

17. Wat lijkt je leuk om te lezen (genres)?

☐ sprookjes	☐ verhalen over de oorlog
☐ spannende verhalen	☐ stripverhalen
☐ sciencefictionverhalen	☐ informatie over een hobby
☐ griezelverhalen	☐ informatie over muziek
☐ meidenverhalen	☐ informatie over een persoon
☐ verhalen die echt gebeurd zijn	☐ informatie over de natuur
☐ verhalen over vroeger	☐ informatie over een sport
☐ verhalen over nu	

Wanneer

Activiteit

Tijd

Aantal

Verhalend

informatief

5.13 KORT EN KRACHTIG DELEN

Resultaat: Een korte en krachtige uitwisseling bij wat jullie gelezen hebben.

Hulp: Probeer het eerst zelf. Lukt het niet? Vraag dan hulp aan je leraar.

Wat ga je doen?

- Ieder van jullie kiest uit de lijst een van de opdrachten. Jullie kunnen ook allemaal dezelfde opdracht kiezen.
- Doe de opdracht(en). Je kunt de opdracht in totaal in 2 minuten doen. Iedereen is dan aan de beurt geweest.

1 Citaat	Lees een citaat voor en vertel waarom je dit mooi, leuk of spannend vindt.
2 Kennis	Vertel wat je méér weet nu je de tekst gelezen hebt.
3 Woord	Vertel welk (nieuw) woord je hebt geleerd en wat het betekent.
4 Titel	Vertel wat de titel van je boek of het hoofdstuk is en waarom je die titel wel of niet vindt passen.
5 Mening	Geef je mening over wat je gelezen hebt en vertel in 1 zin waarom je dat vindt.
6 Advies	Vertel welk advies jij een persoon in het boek zou geven en waarom.
7 Stelling	Bedenk een stelling bij het stuk dat je gelezen hebt en geef er 1 argument (voor of tegen) bij.
8 Vergelijking	Vergelijk jezelf met een persoon uit het boek en geef 1 overeenkomst en 1 verschil.
9 Samenvatting	Probeer het stuk dat je gelezen hebt in 1 zin samen te vatten.
10 Passage	Lees een passage/fragment/deel voor dat jij mooi, leuk of spannend vindt.
11 Leesadvies	Bedenk voor wie jouw boek geschikt zou zijn en adviseer diegene op een wervende manier het boek te gaan lezen.
12 Meegemaakt	Heb je wat je gelezen hebt zelf meegemaakt, zou je het willen meemaken, of juist helemaal niet? Vertel er kort over.
13 Waardering	Geef met 1 tot 5 sterren en in 1 zin aan wat je vindt van het stuk dat je gelezen hebt.
14 Crux	Vertel in 1 zin wat de crux (het belangrijkste deel) is van het stuk dat je vandaag gelezen hebt en waarom je dat het belangrijkste deel vindt.
15 Boekpromotie	Maak in maximaal 4 zinnen reclame voor je boek.
16 Vervolg	Verzin en vertel hoe jij denkt dat het verhaal verder gaat.
17 Denken aan	Vertel waar je aan moest denken toen je dit boek/dit stuk las.
18 Gevoel	Vertel wat voor gevoel dit boek jou geeft en waarom.
19 Indruk	Vertel welk stuk van het verhaal de meeste indruk op je maakte en waarom.
20 Anders	Zou je willen dat er iets in het verhaal anders gaat dan het gaat? Wat is dat en hoe zou jij willen dat het gaat?
21 Nooit gebeurd	Vertel eens wat in jouw boek volgens jou nooit echt gebeurd kan zijn. Vertel ook waarom niet.
22 Net echt	Vertel eens wat in jouw boek lijkt op het echte leven, of misschien wel jouw leven.

2.A BEGELEIDEN BIJ HET VINDEN EN KIEZEN VAN LEESMATERIAAL

Resultaat: U heeft een zelfverzekerde houding en een sterke inbreng bij het begeleiden in het vinden en kiezen van leesmateriaal.

Nodig:

- Informatie uit stap 1, waarbij interesses van de leerlingen zijn achterhaald en bepaald.
- Bijlagen met websites die ondersteunen bij het vinden en kiezen van passend leesmateriaal.
- De samenwerking en uitwisseling met collega's en de mediathecaris of de bibliotheek.
- Uw open, eerlijke en nieuwsgierige houding.
- Uw eigen leeservaring.
- Waar mogelijk: actuele en parate boekenkennis.

Wat gaat u doen?

Menig leraar is bevreesd voor stap 2: "Mooi dat ik weet wat leerlingen interesseert, maar wat nu? Hoe kom ik aan leesmateriaal dat daarop aansluit?" Onder deze vragen zit vaak de onzekerheid of de eigen boekenkennis wel paraat en actueel is en of deze aansluit bij de belevingswereld van de kinderen. Deze onzekerheid is niet nodig, omdat boekenkennis weliswaar mooi meegenomen is, maar geen must om leerlingen goed te kunnen begeleiden bij het vinden en kiezen van leesmateriaal.

Op dit blad passeren een aantal suggesties de revue om leerlingen te begeleiden.

Benut verzamelde informatie

- Verzamel de informatie uit stap 1 per leerling en voor de gehele klas.
- Maak voor uzelf een overzicht.
- Spreek de verzamelde informatie door met een mediathecaris of de bibliotheek.

Maak gebruik van ieders eigen expertise en kennis

- Bespreek aan de hand van de verzamelde informatie wat de mediathecaris of bibliothecaris kan betekenen in het vinden en kiezen van passend leesmateriaal. Wellicht wil de mediathecaris eens in een les passende boeken komen promoten met een boekenkar.
- Vraag collega's waarvan u weet dat zij parate boekenkennis hebben om boekentips.
- Verwijs leerlingen naar de mediathecaris of de bibliothecaris als u het (even) niet weet.

Raadpleeg websites

- Maak gebruik van websites die passende boekentips geven aan de hand van interesses en profielen. Deze websites vindt u in de bijlagen in het boek en op de cd.
- Probeer zelf eens een aantal websites uit.
- Laat een aantal websites op de elektronische leeromgeving zetten en organiseer een les waarin deze websites bezocht worden.
- Herinner leerlingen gaandeweg het jaar ook nog aan deze websites.
- Kijk geregeld op websites die een actueel beeld geven, zoals een top 10 voor jeugdliteratuur (zie de bijlage).

Laat de leerlingen het werk doen

Leerlingen kunnen elkaar uitstekend boekentips geven. Ze nemen vaak graag de adviezen van medeleerlingen over. Het enige wat de leraar hoeft te doen is daar een setting voor creëren. Mogelijkheden hiervoor zijn:

- Leerlingen in een klassengesprek vragen een of enkele interesses te noemen en de andere leerlingen te laten reageren met boekentips. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van leerlingenblad 2.1.
- Leerlingen vragen om met hun overzicht van interesses (blad 1.2) rond te gaan (bij medeleerlingen, de mediathecaris, ouders, vrienden et cetera) om boeksuggesties te krijgen (die op blad 2.1 genoteerd kunnen worden).
- Regelmatig verwerkingsopdrachten uit laten wisselen waar een boekbeoordeling of een advies in zit, zoals 3.3, *Mijn persoonlijke favorieten*, 4.4 *Flaptekst*, 4.7 *Mini-samenvatting* en 4.23 *Recensie*.
- Regelmatig interactie-opdrachten doen, zoals voorlezen, een boekpromotie, 'Wat ik interessant vond' et cetera. Zie hiervoor de lerarenbladen bij stap 4.

2.A BEGELEIDEN BIJ HET VINDEN EN KIEZEN VAN LEESMATERIAAL (VERVOLG)

In al deze situaties maakt u gebruik van het feit dat de leerlingen elkaar en elkaars belevingswereld kennen en met hun enthousiasme voor bepaalde boeken de ander kunnen aansteken.

Uw eigen leeservaring

Bent u zelf een notoire lezer en bent u op de hoogte van de laatste stand van zaken als het om jeugd- en kinderliteratuur gaat? Dat is mooi meegenomen: benut die kennis vooral. We hopen echter dat duidelijk is geworden dat die kennis geen vereiste is om leerlingen op een goede manier te begeleiden bij het vinden en kiezen van passend leesmateriaal.

Wanneer

Activiteit

Tijd

Aantal

Verhalend

informatief

5.C HET GESPREK VERDIEPEN

Resultaat: Een groeps gesprek met leerlingen dat u als docent goed op gang weet te houden.

Nodig: Onderstaande hulpvragen.

Wat gaat u doen?

Leid met behulp van onderstaande input/voorbeeldvragen een groeps gesprek over de boeken die de leerlingen lezen. Om een gesprek dat stilvalt weer op gang te brengen, zijn kennisvragen heel geschikt. Kennisvragen zijn vooral wie-, wat- en waar-vragen of meerkeuzevragen.

Kennisvragen:

- Tot welk genre behoort het boek?
- Waarover gaat het boek?
- Hoe begint het boek?
- Wat is de beslissende wending/het beslissende moment in het boek?
- Hoe maakt de schrijver het spannend?
- Wanneer (in welke tijd) speelt het verhaal?
- Zijn er dingen in het verhaal die lang duren, maar die heel vlug of in een paar woorden verteld worden (of andersom)?
- Wie vertelt het verhaal?

Interpretatievragen

- Waarom laat de auteur het boek volgens jou zo beginnen/eindigen?
- Wat is volgens jou het verband tussen de titel en het thema?
- Wat is volgens jou het belangrijkste personage in het boek?
- Waarom reageerde volgens jou personage X op die manier op personage Y?

Evaluatievragen

- Wat vind je van de titel?
- Wat vind je van het einde van het boek?
- Wat vind je van de informatie die in het boek gegeven wordt?

Diepgangvragen

- Hoe weet je dat?
- Waaraan merkte je dat?

Inlevingsvragen

- Zouden de gebeurtenissen in het echt kunnen voorkomen?
- Welk personage vond je heel bijzonder/apart/interessant? Kun je vertellen waarom?
- Heb je iets vergelijkbaars meegemaakt? Hoe voelde je je toen?
- Zou je zelf zo'n verhaal willen beleven?
- Welk stuk van het verhaal maakte het meeste indruk op je? Kun je vertellen waarom?